

Tijdelijke werkloosheid - Covid 19 (coronavirus)

Infoblad E1

Laatste update 16-03-2020

Waarom dit infoblad?

Om u te informeren over de voorwaarden waaraan moet voldaan zijn en de formaliteiten die u moet vervullen voor het invoeren van een regeling van tijdelijke werkloosheid wegens de verspreiding van het Covid-19 (coronavirus).

Indien u uw personeel omwille van het Coronavirus niet kan tewerkstellen, kunt u hen, mits naleving van bepaalde formaliteiten, tijdelijk werkloos stellen. Deze formaliteiten kunnen eveneens door uw sociaal secretariaat, in zijn hoedanigheid van mandataris, vervuld worden.

Gedurende deze periode kunnen de werknemers in principe een uitkering ontvangen van de RVA.

Welk vormen van tijdelijke werkloosheid?

Afhankelijk van de situatie waarin uw bedrijf zich bevindt, bestaan twee types tijdelijke werkloosheid waarop u eventueel beroep kunt doen voor uw werknemers :

tijdelijke werkloosheid wegens overmacht;

tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken.

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht

Wat wordt verstaan onder “overmacht”?

Overmacht veronderstelt een plotse, onvoorzienbare gebeurtenis, onafhankelijk van de wil van de partijen die de uitvoering van de overeenkomst tijdelijk volledig onmogelijk maakt.

In bepaalde situaties kan het coronavirus tot een erkenning van tijdelijke werkloosheid wegens overmacht leiden.

Voorbeelden:

De werknemers die omwille van persoonlijke redenen (bijvoorbeeld vakantie) of professionele redenen (bijvoorbeeld een zakenreis) in een land getroffen door het coronavirus verblijven en die, op het einde van hun verblijf, niet naar België kunnen terugkeren (bijvoorbeeld wegens een vliegverbod of een quarantainemaatregel) en die hun werk bij hun werkgever niet op de voorziene datum kunnen hervatten;

De werknemers die in een land getroffen door het coronavirus zijn verbleven en die teruggekomen zijn naar België, maar bij hun aankomst in België, door een bevoegde instantie of overheid in quarantaine werden geplaatst (dus niet ingevolge een preventieve beslissing door hun werkgever) en die hun werk bij hun werkgever niet op de voorziene datum kunnen hervatten;

Belgische ondernemingen die getroffen worden door de gevolgen van het coronavirus – bijvoorbeeld omdat ze afhankelijk zijn van leveranciers uit een getroffen regio – indien het door het stilvallen van de productie niet meer mogelijk is het personeel verder tewerk te stellen;

De werknemers in ondernemingen in de HORECA sector (cafés, restaurants), bioscopen, evenementenzalen... die, om de verspreiding van het coronavirus te beperken (lockdown), en omwille van de door de overheid opgelegde sluiting, hun activiteiten hebben stopgezet of tijdelijk verminderd hebben;

De ondernemingen die om economische redenen hun **bedienden** tijdelijk werkloos willen stellen mogen eveneens tijdelijke werkloosheid wegens overmacht aanvragen tijdens de erkenningsprocedure als bedrijf in moeilijkheden (zie verder);

De werknemers tewerkgesteld in winkels waar een sluiting door de overheid opgelegd wordt gedurende het weekend (gedeeltelijke lockdown) mogen tijdelijk werkloos gesteld worden wegens overmacht voor alle dagen waarop ze niet kunnen werken (zelfs voor de weekdays waar de tijdelijke werkloosheid te wijten is aan een daling van het werkvolume);

De werknemers tewerkgesteld in het kader van recreatieve, culturele, sportieve activiteiten die door de overheid afgelast werden.

Welke werknemers kunt tijdelijk werkloos stellen wegens overmacht?

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht is van toepassing op:

arbeiders en bedienden (in de privé- en de openbare sector);

uitzendkrachten tijdens de duur van hun uitzendarbeidsovereenkomst;

leerlingen die een alternerende opleiding (met name de leerlingen met een alternerende overeenkomst in de Franse Gemeenschap en met een overeenkomst van alternerende opleiding in de Vlaamse Gemeenschap...)

Welke werknemers kunt u NIET tijdelijk werkloos stellen wegens overmacht?

Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht is NIET van toepassing op:

- statutaire werknemers in de openbare sector;
- studenten.

Welke formaliteiten moet u vervullen indien u uw werknemers tijdelijk werkloos stelt?

- Stel de RVA in kennis van de overmacht (zie punt 3.5);
- Overhandig maandelijks een controleformulier C 3.2A, beschikbaar bij de RVA, aan elke tijdelijk werkloos gestelde werknemer;
- Verricht een elektronische aangifte - ASR scenario 2, indien de werknemer een uitkeringsaanvraag moet doen;
- Verricht maandelijks, na afloop van de maand, een elektronische aangifte - ASR scenario 5, voor de tijdelijk werkloos gestelde werknemers.

Deze formaliteiten worden in het [infoblad E24](#) uitgelegd en kunnen ook door uw sociaal secretariaat, in zijn hoedanigheid van mandataris, vervuld worden. Indien u uitzendarbeiders tewerkstelt, kunnen sommige formaliteiten naar keuze door u of het uitzendkantoor vervuld worden. Sommige formaliteiten moeten door het uitzendkantoor vervuld worden. Voor meer info, neem contact op met het uitzendkantoor.

Hoe kunt de situatie van overmacht mededelen aan de RVA?

U heeft er alle belang bij de RVA zo snel mogelijk in te lichten via een **elektronische mededeling**. (via de portaalsite van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be) > rubriek Ondernemingen > Online diensten > [Tijdelijke werkloosheid](#)).

U moet eveneens, **bij voorkeur dezelfde dag als de elektronische mededeling**, per brief of **(bij voorkeur) per e-mail**, aan de dienst tijdelijke werkloosheid van het [bevoegde werkloosheidsbureau](#) (bijvoorbeeld voor het werkloosheidsbureau van Gent, tijdelijkewerkloosheid.gent@rvaonem.fgov.be), een dossier bezorgen met de nodige uitleg (een verklaring met de eventuele bewijsstukken), waaruit blijkt dat de werkloosheid het gevolg is van overmacht te wijten aan het coronavirus.

U moet die bijkomende info niet indienen als uw onderneming omwille van een beslissing van de overheid heeft moeten sluiten (bv. café's, restaurants, bioscopen, evenementenzalen, sportzalen, ...).

Indien u de toepassing tijdelijke werkloosheid van de portaalsite van de sociale zekerheid voor de eerste keer gebruikt, moet u zich eerst aanmelden als gebruiker om deze te kunnen gebruiken. In dit geval, neemt u contact op met de dienst Eranova via het nummer 02 511 51 51 (bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 7u tot 20u).

Indien u over een eID kaart-lezer beschikt en u de pincode van uw eID kent, of indien u de toepassing ltsme gebruikt, kan de toegang snel toegekend worden (ongeveer 10 minuten). Indien dit niet het geval is en u een user-id en een paswoord wenst te gebruiken, dan moet u ongeveer 10 dagen wachten.

Indien u nog niet over een toegang tot de portaalsite van de sociale zekerheid beschikt, kunt u uitzonderlijk de mededeling per brief (eventueel aangetekend) of **(bij voorkeur) per e-mail** naar het werkloosheidsbureau van de plaats van de exploitatiezetel versturen, waar uw onderneming gevestigd is (zie hierboven voor de e-mailadressen van de kantoren). Indien de mededeling per (aangetekende) brief of e-mail wordt gedaan, moet deze de naam van de werkgever, zijn adres en ondernemingsnummer bevatten.

De mededeling aan de RVA moet volgende vermeldingen bevatten:

- de begindatum van de situatie van overmacht;
- de vermelding CORONAVIRUS als reden overmacht (en voeg LOCKDOWN toe, indien het om een door de overheid opgelegde sluiting gaat);
- de voorziene werkloosheidsduur (tot max. 30 juni 2020). In geval van lockdown, wordt tijdelijke werkloosheid wegens overmacht momenteel tot en met 3 april 2020 toegestaan;
- de identiteit van de betrokken werknemers (naam, voornaam, INSZ-nummer).

Uw dossier zal beslist worden binnen een termijn van 3 dagen vanaf de ontvangst van een volledig dossier door de RVA.

Een snelle en volledige aanvraag betekent dat uw werknemers hun uitkeringen sneller zullen ontvangen.

Hebben de werknemers recht op uitkeringen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht?

De wegens overmacht tijdelijk werkloos gestelde werknemers zijn vrijgesteld van wachttijd. Dit betekent dat ze onmiddellijk recht hebben op uitkeringen en geen bewijs van het aantal arbeids- of gelijkgestelde dagen moeten leveren.

Tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken

Een werkgever die, omwille van een aanzienlijke daling van zijn omzet, productie, cliënteel of aantal bestellingen ingevolge het coronavirus, tijdelijk geen werk kan aanbieden aan zijn werknemers mag, onder bepaalde voorwaarden, gebruik maken van het stelsel van tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken.

Voorbeeld:

U bent een brouwer, een onderneming in de voedingssector ... en u ervaart een daling van uw bestellingen, gezien de opgelegde sluiting in de HORECA. De uitvoering van de arbeidsovereenkomst kan bijgevolg volledig geschorst worden of er kan een verminderd arbeidsregime ingevoerd worden.

De voorwaarden en proceduremodaliteiten zijn afhankelijk van het statuut van de werknemers: bedienden of arbeiders.

Schorsing voor bedienden

De onderneming moet cumulatief aan de volgende preliminaire voorwaarden voldoen:

de onderneming valt onder het toepassingsgebied van de wet van 05.12.1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. Het betreft dus voornamelijk ondernemingen uit de privésector;

het gebruik van deze maatregel is voorzien in een sectorale cao, een ondernemings-cao of een goedgekeurd ondernemingsplan. (voor meer uitleg over de cao's en ondernemingsplan, o.a. het opstellen daarvan, zie www.werk.belgie.be).

de onderneming is door de Minister van Werk erkend als een onderneming in moeilijkheden.

Hoe wordt de onderneming door de Minister van Werk erkend als onderneming in moeilijkheden?

De onderneming moet een aanvraag tot erkenning met een gemotiveerde en aangetekende brief versturen naar de directeur-generaal van de algemene directie collectieve arbeidsbetrekkingen van de federale overheidsdienst Werk, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO), Ernest Blerotstraat 1, 1070 Brussel. De brief wordt vergezeld van het ondernemingsplan of de collectieve arbeidsovereenkomst. Voor meer uitleg betreffende de aanvraag tot erkenning : zie www.werk.belgie.be.

Na advies van de commissie "ondernemingsplannen" dat binnen de twee weken na ontvangst van de aanvraag wordt genomen, wordt de ministeriële beslissing meegedeeld aan de onderneming en aan de RVA.

De erkenning als onderneming in moeilijkheden gebeurt voor een bepaalde duur, die eventueel hernieuwd kan worden, onder andere in functie van de evolutie van de epidemie coronavirus.

Welke formaliteiten moeten naar de RVA toe vervuld worden?

De onderneming moet minstens binnen de 14 dagen voor de eerste elektronische mededeling "schorsing bediende wegens werkgebrek" een formulier C106A (zie www.rva.be - formulieren) naar de RVA versturen. Het formulier kan ingediend worden bij de RVA vooraleer de erkenning als onderneming in moeilijkheden is gebeurd (om ervoor te zorgen dat de termijn van 14 dagen al kan lopen).

Dit formulier wordt via aangetekende brief naar de dienst tijdelijke werkloosheid van het werkloosheidsbureau bevoegd voor de maatschappelijke zetel van de onderneming of de technische bedrijfseenheid (zie www.rva.be à de RVA à [Kantoren RVA](#)).

De onderneming die een formulier C106A aan de RVA heeft overgemaakt, ontvangt in principe een antwoord binnen de twee weken.

Voor meer info, lees infobladen nr [E54](#) "Schorsing bedienden ingevolge werkgebrek voor ondernemingen in moeilijkheden – preliminaire voorwaarden" en nr [E55](#) "Schorsing bedienden ingevolge werkgebrek voor ondernemingen in moeilijkheden – uitleg over de schorsingsregeling". Deze gedetailleerde infobladen zijn beschikbaar via www.rva.be - documentatie - infobladen.

Belangrijk: bedrijven die hun bedienden tijdelijk werkloos stellen wegens economische oorzaken kunnen, in afwachting van het doorlopen van de procedure tot erkenning als onderneming in moeilijkheden, ook een beroep doen op tijdelijke werkloosheid wegens overmacht (zie hierboven).

Schorsing arbeiders – wettelijke algemene regeling

Bepaalde sectoren hebben via koninklijk besluit een regeling uitgewerkt die afwijkt van de wettelijke regeling. Indien een dergelijke regeling bestaat, moet u die toepassen. Indien niet, is de wettelijke regeling, zoals hieronder beschreven, van toepassing.

Welke werknemers kunt u tijdelijk werkloos stellen?

De volgende werknemers kunnen tijdelijk werkloos gesteld worden op grond van economische oorzaken – schorsing arbeiders:

arbeiders;

leerling-arbeiders die een alternerende opleiding volgen (met name de leerlingen met een alternerende overeenkomst in de Franse Gemeenschap en met een overeenkomst van alternerende opleiding in de Vlaamse Gemeenschap);

uitzendarbeiders, onder bepaalde voorwaarden.

In functie van het werkgebrek, kunt u een regeling van volledige schorsing of van gedeeltelijke arbeid invoeren.

Welke formaliteiten moet u vervullen VOOR de aanvang van de tijdelijke werkloosheid?

de arbeiders in kennis stellen van de voorziene werkloosheid;

een voorafgaandelijke mededeling versturen aan de RVA;

een mededeling doen aan de ondernemingsraad (of aan de syndicale afvaardiging) ;

Hoe gebeurt de kennisgeving van de werkloosheid aan de arbeiders?

De kennisgeving gebeurt door aanplakking op een goed zichtbare plaats in de lokalen van de onderneming of door een individuele kennisgeving geadresseerd aan de tijdelijk werkloos gestelde arbeiders.

In principe moet deze kennisgeving **minstens zeven kalenderdagen voor** de eerste voorziene werkloosheidsdag gebeuren, de dag van kennisgeving en de eerste dag werkloosheid niet inbegrepen. Een afwijking op deze termijn is mogelijk in geval van plotsse daling van het werkvolume.

De kennisgeving moet de volgende vermeldingen bevatten:

de **identiteit van de werknemers** die u werkloos stelt (naam, voornaam, INSZ-nummer) of de afdeling waar tijdelijke werkloosheid wordt ingevoerd; het **aantal werkloosheidsdagen** en de **data** waarop elke werknemer werkloos zal zijn; de **begin- en einddatum van de regeling**.

Hoe een voorafgaandelijke mededeling aan de RVA doen?

De mededeling moet verstuurd worden op dezelfde dag als die van de aanplakking of de individuele kennisgeving aan de werknemers (dus ook minstens 7 kalenderdagen voor de 1ste voorziene werkloosheidsdag, behalve in geval van een plotse daling in het werkvolume), aan het **werkloosheidsbureau bevoegd voor de plaats waar uw onderneming gevestigd is**. Het gaat, in deze context, om de **exploitatiezetel van de onderneming** en niet om de maatschappelijke zetel.

De mededeling moet **elektronisch (via web)** of via een **gestructureerde elektronische boodschap (via batch)** gebeuren.

Hoe kunt een mededeling versturen via het web?

Via de portaalsite van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be > rubriek Onderneming > Online diensten > Tijdelijke werkloosheid).

Indien u de toepassing tijdelijke werkloosheid van de portaalsite van de sociale zekerheid voor de eerste keer gebruikt, moet u zich eerst aanmelden als gebruiker om deze toepassing te kunnen gebruiken. In dit geval, neemt u contact op met de dienst Eranovia via het nummer 02 511 51 51 (bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 7u tot 20u).

Indien u over een eID kaart-lezer beschikt en u de pincode van uw eID kent, of indien u de toepassing ltsme gebruikt, kan de toegang snel toegekend worden (ongeveer 10 minuten). Indien dit niet het geval is en u een user-id en een paswoord wenst te gebruiken, dan moet u ongeveer 10 dagen wachten.

Indien u nog niet over een toegang tot de portaalsite van de sociale zekerheid beschikt, kunt u uitzonderlijk de mededeling via brief (eventueel aangetekend) versturen of (bij voorkeur) per e-mail naar het werkloosheidsbureau van de plaats van de exploitatiezetel waar uw onderneming gevestigd is (zie hierboven voor de e-mail-adressen van de kantoren).

Hoe kunt u een mededeling versturen via batch?

U vindt alle nodige informatie voor het versturen van een gestructureerde boodschap op de portaalsite van de sociale zekerheid (www.socialsecurity.be > rubriek Onderneming > online diensten > Tijdelijke werkloosheid > Help > Helpcentrum).

De mededeling aan de RVA moet dezelfde vermeldingen bevatten als de kennisgeving aan de werknemers, met uitzondering van de data waarop de arbeiders werkloos zullen zijn (enkel het voorziene schorsingsregime moet vermeld worden). De mededeling moet eveneens de economische oorzaken vermelden die de volledige schorsing of het stelsel van gedeeltelijke arbeid rechtvaardigen.

Van elke elektronische mededeling ontvangt u een ontvangstbericht met een uniek nummer en de inhoud van de mededeling. U heeft de mogelijkheid om de elektronische mededelingen te consulteren. Indien nodig, kunt u een elektronische mededeling annuleren of wijzigen.

Het bevoegde werkloosheidsbureau kijkt na of de mededeling conform is met de reglementering (bv. of de toegelaten maximumduur of de termijn voor de mededeling is gerespecteerd). Indien de mededeling reglementair niet in orde is, wordt u hiervan op de hoogte gebracht door het werkloosheidsbureau. U kunt uw situatie dan zo snel mogelijk regulariseren door een nieuwe mededeling te versturen of door de ontbrekende gegevens over te maken.

De RVA zal binnen een termijn van 3 dagen een antwoord op uw aanvraag bezorgen.

Hoe een mededeling aan de ondernemingsraad (of de syndicale afvaardiging) doen?

De dag zelf van de kennisgeving van de voorziene werkloosheid aan de arbeiders, moet u de economische redenen die de invoering van tijdelijke werkloosheid rechtvaardigen, meedelen aan de ondernemingsraad, of als er in de onderneming geen ondernemingsraad is, aan de syndicale afvaardiging.

Welke formaliteiten moet u vervullen bij de AANVANG van de tijdelijke werkloosheid?

Maandelijks een controleformulier C3.2A, beschikbaar bij de RVA, afleveren aan elke arbeider die u tijdelijk werkloos stelt;

Maandelijks aan de RVA mededeling doen van de 1ste effectieve werkloosheidsdag voor elke arbeider;

Een elektronische aangifte doen (ASR scenario 2) indien de arbeider een uitkeringsaanvraag moet indienen;

Maandelijks, na het einde van de maand, een elektronische aangifte (ASR scenario 5) doen voor de arbeiders die tijdelijk werkloos werden gesteld.

De formaliteiten worden meer uitgebreid uitgelegd in het infoblad E22 en kunnen ook door uw sociaal secretariaat vervuld worden.

Hebben de werknemers, die tijdelijk werkloos gesteld worden op grond van economische oorzaken, recht op uitkeringen tijdelijke werkloosheid?

Om uitkeringen tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken te kunnen genieten, moeten de werknemers aan dezelfde toelaatbaarheidsvoorwaarden voldoen als deze die van toepassing zijn om toegelaten te worden tot het recht als volledig werkloze.

De leerlingen zijn vrijgesteld van wachttijd en hebben onmiddellijk recht op uitkeringen tijdelijke werkloosheid.

Voor meer info, zie het infoblad werknemers T32 "Heeft u recht op uitkeringen tijdelijke werkloosheid?"

Hoeveel bedraagt de uitkering tijdelijke werkloosheid?

In geval van tijdelijke werkloosheid ontvangen werknemers een bedrag gelijk aan 65% van hun gemiddeld loon (begrensd tot 2.754,76 euro per maand). Tot 30 juni 2020 wordt het bedrag van de uitkering tijdelijke werkloosheid verhoogd naar 70% van de begrensde gemiddelde bezoldiging.

Op de uitkeringen tijdelijke werkloosheid wordt 26,75% bedrijfsvoorheffing ingehouden.

De leerlingen ontvangen een forfaitair bedrag.

Tenslotte hebben werknemers voor elke dag waarop ze tijdelijk werkloos gesteld worden recht op een supplement bovenop hun uitkering, ten laste van hun werkgever of een Fonds voor bestaanszekerheid.